

Peuterspeelzaal
't Beldertje

Pedagogisch werkplan van
peuterspeelzaal 't Beldertje.

Inhoud

Inleiding	3
1 Visie	3
2 Pedagogisch handelen	3
2.1 Pedagogische doelen	5
2.1.1. Het bieden van emotionele veiligheid in een veilige en gezonde omgeving	5
2.1.2 Ontwikkelen van persoonlijke competenties	7
2.1.3 Ontwikkelen van sociale competenties	8
2.1.4 Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde normen en waarden	9
2.1.5 Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)	9
2.1.6 Wennen	9
2.1.7 De groepsindeling	10
2.1.8 Dagritme	10
2.1.9 Ruimte indeling	11
2.1.10 Spelmateriaal	11
2.1.11 Activiteiten	12
2.2 Verzorging	13
2.2.1 Zindelijk worden	13
2.2.2 Eten en drinken	13
2.3 Taalbeleid	13
2.4 Volgen en signaleren	13
3 Ouders	14
3.1 Contacten met ouders / ouderbetrokkenheid	15
3.2 Meepraten en adviseren in de oudercommissie	15
3.3 Klachtenregeling	15
4 Externe contacten	15
4.1 Overdracht naar de basisschool	15
4.2 Deelname aan de brede school	16
4.3 Consultatiebureau en kernteam	16

Procedure SPGG			
ID nr: 011	Versie: 5.0	versiedatum: 01-01-2018	Pagina 2 van 16

Inleiding

In dit pedagogisch werkplan beschrijven we de algemene werkwijze van de pedagogisch medewerkers van peuterspeelzaal 't Beldertje. Dit werkplan is nauw verbonden aan het pedagogisch beleidsplan van de Stichting Peuterspeelzalen Gemeente Geldermalsen (SPGG) en is een resultaat van samenwerking tussen het management, pedagogisch medewerkers en ouders.

De werkwijze is voornamelijk gebaseerd op de ervaringen en leringen die opgedaan zijn en heeft als voornaamste doel de peuter een zo veilig mogelijke basis voor een goede algemene ontwikkeling te kunnen bieden.

Het doel van dit werkplan is om een brug te slaan tussen beleid en praktijk en is daarmee gericht op de uitvoeringssituatie. Het werkplan houdt in:

- het zichtbaar maken hoe er gehandeld wordt op de peuterspeelzaal;
- dat pedagogisch medewerkers beter in staat zijn het handelen op elkaar af te stemmen;
- dat ouders van de kinderen kunnen worden geïnformeerd over de manier waarop er binnen de speelzaal gewerkt wordt;
- dat grenzen van de dienstverlening wordt aangeven.

1 Visie

De begrippen 'kwaliteit, professionaliteit, openheid en sfeer' staan centraal op onze peuterspeelzaal. Deze begrippen slaan op alle onderdelen van de organisatie maar in het bijzonder voor ons peuterspeelzaalwerk. Naast de professionaliteit van goed opgeleide en gemotiveerde medewerkers is openheid en duidelijkheid een goede basis voor goed peuterspeelzaalwerk. Dit geldt zowel voor ouders/verzorgers en peuters als voor alle medewerkers. Goed peuterspeelzaalwerk kenmerkt zich ook wanneer er een uitnodigende, vertrouwde en goede sfeer heerst.

Peuterspeelzaal 't Beldertje respecteert de uniciteit van ieder kind en het feit dat ieder kind zich ontwikkelt in een eigen tempo. Zij geeft de kinderen de gelegenheid zich individueel te ontwikkelen en biedt daar alle voorwaarden voor.

't Beldertje is een dynamisch en frisse peuterspeelzaal die met respect voor medewerkers, ouders/verzorgers en kinderen haar doel probeert te bereiken.

2 Pedagogisch handelen

Voor de pedagogisch medewerkers is het individuele kind met zijn individuele mogelijkheden een belangrijk uitgangspunt. Binnen onze peuterspeelzaal is de grondhouding; respect en begrip voor de eigen aard, temperament, mogelijkheden en behoeften van kinderen en volwassenen. Niemand wordt uitgesloten.

Van de pedagogisch medewerkers wordt een sensitieve, responsieve houding verlangd. Zij staan open signalen die kinderen uitzenden en zijn in staat positief en actief op deze signalen te reageren. De pedagogisch medewerkers stimuleren de interactie tussen de kinderen onderling en heeft

Procedure SPGG			
ID nr: 011	Versie: 5.0	versiedatum: 01-01-2018	Pagina 3 van 16

voortdurend oog voor ieder kind afzonderlijk. Het vinden van de juiste balans tussen individuele en groepsbelangen is de uitdaging van iedere medewerker.

Doordat wij zowel individuele als groepsgericht aandacht geven, krijgt een kind de kans zich zoveel mogelijk te ontplooiën en stimuleren we de algehele ontwikkeling optimaal. Hierbij bekijken we of de ontwikkeling goed verloopt, zodat eventuele problemen of achterstanden vroegtijdig kunnen worden onderkend.

Vrijwilligers

Peuterspeelzaal 't Beldertje kan op bepaalde ochtenden met een vaste vrijwilligsters werken. Zij ondersteunen op deze dagdelen de pedagogisch medewerkster en valt onder haar verantwoording en zijn te allen tijde boventallig. De pedagogisch medewerkster blijft te allen tijde het eerste aanspreekpunt voor ouders. Op dinsdagochtend komt een vrijwilligster die gedurende een uur komt voorlezen.

De taken van de vrijwilligsters zijn o.a.:

- een gezellig, veilig, stimulerend en positief groepsklimaat scheppen, waar de peuter zich vrij kan ontwikkelen;
- houdt toezicht gedurende de uitvoering van activiteiten en bewaakt hygiëne en veilig gebruik van materialen ;
- Verzorgt de peuters, wat betreft eten en drinken, verschoont peuters, helpt bij het zindelijk worden;
- Stimuleert de zelfstandige uitvoering van de algemene dagelijkse handelingen, zoals aankleden, persoonlijke verzorging en dergelijke;
- Verricht licht huishoudelijke activiteiten en schoonmaakwerkzaamheden, zoals o.a. het dekken en afruimen van de eettafel.

Vrijwilligers zijn verder:

- in het bezit van een verklaring omtrent goed gedrag;
- zijn de Nederlandse taal machtig;
- op de hoogte van de inhoud van het actuele pedagogisch werkplan, beleid omtrent veiligheid en gezondheid, protocol kindermishandeling (worden door pedagogisch medewerker ter bestudering aangeboden aan vrijwilliger).

Vrijwilligers worden door de pedagogisch medewerker tijdens groepsuren op de hoogte gebracht van het actuele educatieve thema en dag/weekplanning, en daar waar mogelijk, uitgenodigd voor bijeenkomsten en scholing.

Stagiaires

Stagiaires kunnen terecht bij 't Beldertje, dit kunnen snuffelstages zijn van een paar dagen, maatschappelijke stages of stages van leerlingen die een SPW2, 3 of 4 opleiding volgen (BOL). Deze laatste stagiaires zijn in het bezit van een verklaring omtrent goed gedrag. Afhankelijk van het niveau en leerjaar, worden taken aan de stagiaires gegeven. Deze taken kunnen verzorgend, educatief en/of huishoudelijk van aard zijn.

Procedure SPGG			
ID nr: 011	Versie: 5.0	versiedatum: 01-01-2018	Pagina 4 van 16

Stagiaires vallen onder de verantwoordelijkheid van de beroepskrachten en krijgen een stagebegeleider van de peuterspeelzaal vestiging toegewezen. De stagiaires worden niet formatief ingezet en zijn dus altijd boventallig. Een stagiaire moet aan het begin van haar stageperiode zich aan ouders voorstellen. Dit kan middels mailbericht, klasbord app etc.

Tijdens de inwerkperiode worden alle activiteiten van de stagiaire onder begeleiding van de aanwezige beroepskrachten uitgevoerd: het verschonen, het ondernemen van activiteiten met kinderen, het toezicht houden op de kinderen, het uitvoeren van schoonmaakactiviteiten en overdrachten naar ouders worden eerst onder begeleiding gedaan. Zodra duidelijk is dat de stagiaire de vaardigheden beheerst, mag de stagiaire deze activiteiten zelfstandig uitvoeren.

2.1 Pedagogische doelen

Met ondersteuning van het educatieve programma Puk&Ko wordt de algehele ontwikkeling van peuters gestimuleerd.

Jonge kinderen zijn op hun best wanneer ze:

- actief betrokken zijn,
- bezig zijn met activiteiten die voor hen betekenis hebben en interessant zijn,
- uit zichzelf gemotiveerd zijn tot ontdekken en onderzoeken,
- niet bang zijn om fouten te maken,
- kansen krijgen om problemen op te lossen door gissen en missen,
- hun eigen keuzes mogen maken.

(bron: KIJK! 0-4 jaar)

Het aanreiken van nieuwe informatie proberen we zoveel mogelijk multi-sensorisch te doen. Dit betekent dat wij middels zien, handelen, voelen en ruiken een betekenisvolle omgeving aan de peuters bieden.

2.1.1. Het bieden van emotionele veiligheid in een veilige en gezonde omgeving

Voor deze ontwikkeling is het belangrijk dat kinderen zich geborgen en veilig voelen. Lichamelijk of verbaal geweld door volwassenen of kinderen wordt dan ook niet getolereerd. Er wordt op respectvolle wijze met ieder kind omgegaan. Zo wordt er niet over de hoofden van kinderen heen gesproken. Eventuele problemen worden onder vier ogen besproken. Door positief in te gaan op blijdschap, verdriet, boosheid, angst en onverschilligheid wordt de ontwikkeling van het leren kennen van de eigen gevoelens, het hiermee om kunnen gaan en deze gevoelens aan anderen duidelijk (durven) maken, gestimuleerd. De gevoelens van de peuter worden serieus genomen, er wordt naar hem of haar geluisterd en meegeleefd. De pedagogisch medewerkers denken vanuit het kind en laten de peuter merken dat ze hem begrijpen.

Om een positief zelfbeeld te kunnen ontwikkelen, geven we de peuter complimentjes bij lief zijn en aardig gedrag en bij alles wat hij of zij al kan. Ook geven wij opbouwende kritiek. Negatief gedrag negeren we zoveel als mogelijk, mits het geen gevaar oplevert voor het kind of zijn omgeving. Door niet in te grijpen als het niet nodig is, leert een kind de gevolgen van zijn gedrag te ervaren en leert hij verantwoordelijk te zijn voor zijn gedrag.

Procedure SPGG			
ID nr: 011	Versie: 5.0	versiedatum: 01-01-2018	Pagina 5 van 16

Geleidelijk aan wordt een kind zich bewust van eigen identiteit. Om de identiteit te stimuleren gebruiken we regelmatig de voor- en de achternaam. Zo leert een peuter wie hij is, hoe hij heet en dat hij iemand is. Wij trachten ook een positief imitatie voorbeeld te geven en mede door het aanwezige materiaal kan het imitatiespel en de ontwikkeling van de identiteit van het kind goed tot zijn recht komt. Het zelfvertrouwen vergroten we door het kind kleine opdrachten te geven die passen bij zijn ontwikkelingsniveau, hem te laten ervaren wat hij al kan, hem te prijzen als hij iets goed doet, of hem te helpen waar dat nodig is. Dagelijks stimuleren we de zelfstandigheid en de zelfredzaamheid, zoals zelf handen wassen, zelf jas aantrekken, zelf broek ophalen, maar ook zelf een puzzeltje maken of zelf iets opruimen. Doordat we genoeg ruimte geven voor zelfstandigheid en het kind laten weten dat hij fouten mag maken, wordt de zelfstandigheid gestimuleerd. Een kind dat uit ervaring weet dat hij fouten mag maken, durft er voor uit te komen dat hij iets niet weet of niet kan.

Respect voor de autonomie van het kind vinden wij heel belangrijk. Dit houdt in dat wij de zelfstandigheid stimuleren, maken van eigen keuzes ondersteunen, rekening houden met het karakter van de peuter, zijn culturele achtergrond en specifieke interesses, ruimte bieden voor eigen initiatief, de sterke kanten benadrukken en van eigen kunnen uitgaan.

De geboorte van een broertje of zusje kan een emotionele gebeurtenis zijn voor de peuter. Hij of zij is ineens niet meer alleen, maar moet de aandacht van zijn ouders delen met de baby. Peuters reageren zeer verschillend op de komst van een broertje of zusje. Het ene kind is alleen maar blij en net zo dol op het nieuwe gezinslid als de ouders, het andere kind is minder blij en zegt dit ook. De peuter die niet zo blij is met zijn broertje of zusje kan een terugval krijgen in zijn gedrag, zoals weer in zijn/haar broekplassen, duimen en huilerig of agressief gedrag vertonen. Ook kan het kind stil worden. Dit zijn normale verschijnselen.

Door niet teveel te praten over de baby, niet in te gaan op de eventuele terugval en de peuter te laten voelen dat hij nog steeds hetzelfde kind is en aandacht te geven, wordt geprobeerd hem of haar het zelfvertrouwen in zichzelf te behouden.

Wij vinden dat een peuterspeelzaal een aanvulling moet zijn op de thuissituatie. De speelzaal wordt zodanig aangekleed en verzorgd, dat een kind zich bij binnenkomst meteen veilig en vertrouwd voelt.

Wij werken bewust met een vaste tijdsindeling, afgestemd op de behoefte van de kinderen. Peuters hebben nog geen begrip van tijd en hebben geen idee van wat het betekent als er wordt gezegd: 'Ik kom je straks weer halen'. Door het aanbieden van een dagindeling met een regelmatig en consequent programma wordt het 'straks' voor de peuter verduidelijkt. Aan de hand van deze indeling weten kinderen wat er komen gaat. Een kind wordt niet gedwongen om aan bepaalde activiteiten mee te doen.

Er wordt uitgegaan van de volgende structurele momenten:

- Het moment van afscheid nemen
- Het moment van beginnen met vrij spelen
- Kinderen mogen op elk moment naar het toilet gaan
- Het moment van bij elkaar aan tafel gaan zitten om wat te eten of te drinken
- Het moment van samen naar buiten gaan om te spelen of met elkaar te plakken, te verven enzovoorts
- Het moment van het ophalen van de peuter

Procedure SPGG			
ID nr: 011	Versie: 5.0	versiedatum: 01-01-2018	Pagina 6 van 16

De dagindeling wordt aan de kinderen via dagritme kaarten duidelijk gemaakt. Ook maken we gebruik van liedjes, zoals bijvoorbeeld het 'opruimlied', waardoor het duidelijk wordt voor de kinderen wat de bedoeling is.

Om een kind zich ook in de groep veilig te voelen, wordt het bewegen binnen de groep gestimuleerd en begeleidt. Bij een 'ruzie' tussen twee of meerdere kinderen, laten we merken dat we er voor alle kinderen zijn en helpen we ze om hun gevoelens naar elkaar te uiten en om tot een oplossing van het conflict te komen.

Naast al het bovenstaande is er ook een vestigings beleid opgesteld voor veiligheid en gezondheid. Hierin staan de werkafspraken beschreven die ervoor zorgen dat een peuter zich op een veilige en gezonde manier kan ontwikkelen.

2.1.2 Ontwikkelen van persoonlijke competenties

Fysieke ontwikkeling: motorisch en zintuiglijke competenties

Wij bieden de kinderen, afhankelijk van het soort motoriek, verschillende soorten materiaal aan. Om de lichamelijke ontwikkeling te stimuleren krijgen de kinderen de ruimte om zowel binnen als buiten bezig te zijn met bewegen. Wanneer een kind de fijne of de grove motoriek wat minder beheerst, proberen we het kind daarin te stimuleren.

Door een bewegingsspel met peuters trachten we de motorische ontwikkeling extra te stimuleren. Hierbij gaat het om het bewegen met het hele lichaam. Peuters houden van rennen, klimmen en klauteren. Zolang het weer het toelaat gaan we elke dag buiten spelen op de speelplaats. Bij zeer mooi weer zijn de kinderen bijna de hele ochtend buiten. Het activiteiten aanbod bij het buitenspelen bestaat voornamelijk uit vrij spel. Het activiteiten aanbod binnen bestaat uit geleid spel zoals kringspelletjes, dansen, springen, het nadoen van dier bewegingen, klimmen en glijden.

Om het lichaamsbesef te bevorderen doen we regelmatig zintuiglijke spelletjes met de peuters zoals horen, zien, ruiken en voelen. Ook maken we gebruik van liedjes en opzegversjes, waarbij delen van het lichaam aangewezen kunnen worden, zoals 'Dit zijn mijn wangetjes' en Hoofd, schouders, knie en teen'. Hiermee gaat het kind zijn eigen lichaam en dat van anderen ontdekken.

De fijne motoriek stimuleren we door o.a. de kinderen kralen te laten rijgen, met nopper te spelen, was op te hangen met behulp van knijpers, papier te scheuren, te knippen, hamertje tik te doen, hand/vinger opzegversjes.

Cognitieve competenties

Kinderen leren spelenderwijs de wereld om zich te ontdekken. Door middel van puzzels, spelletjes, kleuren en vormen proberen we het denkvermogen te stimuleren. Ook voorleesboeken en thema's binnen Puk&Ko spelen hierbij een rol. Het helpt de peuter met het leren waar te nemen, te ordenen en te sorteren. Het zelfstandig bedenken van oplossingen voor problemen door het kind is van groot belang in de verstandelijke ontwikkeling, bijvoorbeeld door zelf een puzzel te maken. Hierbij wordt rekening gehouden met de leeftijd en fase van de ontwikkeling van een kind.

Procedure SPGG			
ID nr: 011	Versie: 5.0	versiedatum: 01-01-2018	Pagina 7 van 16

Taal en communicatieve competenties

De taal- en spraakontwikkeling spelen een grote rol in de peuterspeelzaal. Zowel individueel als groepsgericht stimuleren we de taal- en spraakontwikkeling. Een goede ontwikkeling is de basis voor het lezen, schrijven en rekenen, dus voor alle schoolvakken en de verdere toekomst. Deze voorschoolse aandacht voor taal is zeker ook belangrijk voor kinderen van andere culturele achtergronden die thuis niet de Nederlandse taal spreken.

Op onze speelzaal wordt Nederlands gesproken, zodat elk kind deze taal leert te begrijpen en spreken. Het aanleren van de Nederlandse taal gebeurt spelenderwijs en in de vorm van boekjes voorlezen, verhaaltjes vertellen, liedjes zingen, voorwerpen benoemen, gesprekjes voeren met de kinderen in de dagelijkse omgang met elkaar.

Vooraf in de kring wordt het taalgevoel ontwikkeld. De kinderen hebben dan de mogelijkheid om iets te vertellen of te laten zien (op je beurt wachten). Elke dag wordt er een boekje voorgelezen of verteld (waarneming). De pedagogisch medewerker wisselt het soort boek af: een wat moeilijker prentenboek voor de oudere kinderen en eenvoudige prentenboekjes voor de jongere kinderen. Voorlezen wordt gezien als een goede stimulans voor de spraak- en taalontwikkeling, voor de fantasie en voor de concentratie.

Creatief-beeldende competenties

Vrij spelen en expressieactiviteiten zijn een belangrijk onderdeel in de peuterspeelzaal. We laten de kinderen zoveel mogelijk hun gang gaan tijdens de activiteiten. De pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen door zelf mee te doen en een voorbeeld te zijn voor de kinderen die nog niet goed weten wat ze kunnen doen. De pedagogisch medewerkers zullen de kinderen laten kennismaken met verschillende soorten materialen en laten experimenteren met creatieve middelen. Daarnaast maken we gebruik van andere expressiematerialen zoals verkleedkleden, muziekinstrumenten en CD's.

Alle activiteiten zijn vrijwillig. De pedagogisch medewerkers laten de kinderen zoveel mogelijk zelf doen. Belangrijk is het om de kinderen vrij te laten in hun creativiteit. Sommige kinderen vinden bijvoorbeeld een werkje al af als er maar een ding is opgeplakt, andere kinderen kunnen er tijden mee bezig zijn. De pedagogisch medewerker laat te allen tijde haar waardering blijken voor het gemaakte werk.

Executief functioneren en zelfregulatie

Peuters moeten leren om hun gedrag en handelen af te stemmen op hun omgeving. Zo laten wij ze regelmatig opdrachtjes uitvoeren zoals o.a. het helpen met opruimen, de drinkbekers van de tafel te halen, leren om werkjes af te maken. Ook leren zij dat zodra zij het opruimliedje horen, ze moeten stoppen met de activiteit waarmee ze bezig waren en moeten gaan opruimen.

2.1.3 Ontwikkelen van sociale competenties

De ontwikkeling van sociale competenties omvat enerzijds de groei in kennis en vaardigheden in de omgang met anderen, en anderzijds de ontwikkeling van het kind als individu in een groep of sociale omgeving. Een peuter weet nog niet wat 'samen spelen' is en omdat hij de wereld om zich heen nog egocentrisch bekijkt (vanuit zichzelf), zijn er veel kleine conflicten. Wat hij wil hebben, wil hij

Procedure SPGG			
ID nr: 011	Versie: 5.0	versiedatum: 01-01-2018	Pagina 8 van 16

onmiddellijk, ongeacht of er een ander kind mee speelt. Sterker nog, juist omdat een ander kind ergens plezier in heeft, wordt hij op een idee gebracht. Zo is samenspel vooral voor de jongste een afwisseling van spel en kleine ruzietjes.

Ingrijpen door de pedagogisch medewerkers is echter bijna nooit nodig, omdat de ruzietjes het spel nauwelijks lijken te beïnvloeden. Bij gedrag wat niet genegeerd kan en mag worden, zoals plagen, pesten, buiten sluiten of elkaar pijn doen, wordt er door de pedagogisch medewerkers ingegrepen. Geduldig en vriendelijk, maar wel wordt duidelijk uitgelegd waarom iets niet mag. Bij herhaling of extreem gedrag wordt het kind even apart op een stoeltje gezet en gaat de pedagogisch medewerker met dit kindje in gesprek. Bij herhaaldelijk extreem gedrag, wordt dit gedrag en het apart zetten gemeld aan de ouders. Misschien zijn er omstandigheden thuis die dit gedrag kunnen veroorzaken of is het kind ook agressief en kan er in overleg een plan van aanpak worden opgesteld.

De sociale houding die het kind geleerd wordt komt overeen met zijn leeftijd en ontwikkelingsniveau. Naarmate de peuter ouder wordt, wordt hem geleerd rekening te houden met elkaar en elkaars eigendommen, elkaar te respecteren, voorzichtig en zorgvuldig om te gaan met het speelgoed en zo mogelijk mee te helpen met opruimen.

2.1.4 Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde normen en waarden

Er wordt de kinderen aangeleerd beleefd te zijn tegen andere kinderen en tegen volwassenen waaronder de pedagogisch medewerkers. Hierbij houden we rekening met de leeftijd en ontwikkeling van het kind. De pedagogisch medewerkers benaderen kinderen zoveel mogelijk op een positieve manier. Dit wordt gedaan door complimentjes te geven aan de kinderen als zij iets goed doen.

Wanneer een kind iets niet mag en hij/zij doet het toch, dan legt de pedagogisch medewerker uit waarom iets niet mag. Soms is het nodig dat de pedagogisch medewerker een kind moet corrigeren. De correctie wordt direct gegeven, is kort, niet fysiek en wordt uitgelegd. De correctie bestaat uit even apart zitten en tot rust komen. Uitgangspunt bij corrigeren is dat niet het kind wordt afgekeurd, maar zijn of haar gedragingen

2.1.5 Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

't Beldertje is een zogeheten voorschoolse locatie. Dit betekent dat op bepaalde dagdelen (dinsdag, donderdag en vrijdag) peuters met een mogelijke taalachterstand extra taalbegeleiding krijgen van VVE gecertificeerde leidsters. Verspreid over het jaar staan gemiddeld 5 thema's van Puk&Ko centraal. De activiteiten, de liedjes en de aankleding van de speelzalen zijn thematisch met elkaar verbonden.

Alle peuters bieden we het educatieve programma aan, maar de zogenaamde doelgroepkinderen krijgen meer herhaling van woorden/taal, mede doordat deze kinderen vaker de speelzaal bezoeken. We bieden leuke en leerzame activiteiten aan die bij de motivatie van het kind past. Ouders van doelgroepkinderen willen we zoveel mogelijk betrokken laten zijn bij hun kind, zodat ook thuis woorden/taal extra aandacht krijgen.

Procedure SPGG			
ID nr: 011	Versie: 5.0	versiedatum: 01-01-2018	Pagina 9 van 16

2.1.6 Wennen

Voordat de peuter start op de peuterspeelzaal, is er de mogelijkheid om op afspraak een gedeelte van de ochtend mee te kijken. Van 9:00 tot 10:00 kan de ouder(s) samen met de peuter een indruk krijgen van hoe het er zo al aan toe gaat.

Bij de daadwerkelijke start komt de peuter samen met de ouder naar de speelzaal. De ouders kunnen dan samen met hun kind een puzzeltje maken of een boekje lezen. Sommige kinderen geeft dit een gevoel van zekerheid. Het is een voorbereiding op het afscheid nemen. Andere kinderen hebben er geen behoefte aan en willen meteen gaan spelen. De ouders kunnen kijken hoe het kind speelt en met wie. Er is ook gelegenheid om de pedagogisch medewerker te bevragen, praktische zaken als bijvoorbeeld telefoonnummers, zindelijkheid, maar ook hoe het met het kind gaat in de groep. Bij de eerste keer wordt aan de ouder gevraagd om als laatste ouder de speelzaal te verlaten. Op deze manier ziet de peuter dat ook andere ouders weggaan en wanneer de peuter moeite heeft met het afscheid nemen van de eigen ouder, heeft de pedagogisch medewerker de ruimte om de peuter te troosten.

Belangrijk bij het afscheid nemen is dat een ouder duidelijk maakt aan het kind dat hij/zij weggaat, dat hij/zij nog even zwaait voor het raam (dit hoeft niet) en ook komt ophalen. Als er eenmaal afscheid is genomen, is het niet verstandig om meteen weer binnen te komen. Stiekem weggaan, als het kind 'lekker speelt', heeft vaak een negatief effect: het kind gaat lopen zoeken, waar papa of mama is gebleven.

Wanneer een kind extreem veel moeite heeft met afscheid nemen, zijn er een paar mogelijkheden:

- Een knuffel of doekje meenemen;
- Het kind letterlijk losmaken van de ouder en de ouder verzoeken om weg te gaan en te verzekeren dat indien het kind ontroostbaar blijkt, dat de ouder wordt gebeld;
- De pedagogisch medewerker bespreekt met de ouder hoe het speelzaal bezoek geleidelijk kan worden opgebouwd;
- Blijft het kind na een periode van 4 tot 6 weken ontroostbaar na het afscheid nemen, dan wordt er in overleg met de ouder naar een oplossing gezocht. Een optie is om het kind tijdelijk van de speelzaal te halen en als het kind er aan toe is opnieuw in de groep in te delen.

Wanneer peuters na verloop van tijd van dagdeel wisselen of een extra dagdeel naar de peuterspeelzaal komen, wordt in overleg met de ouders de wenprocedure opnieuw besproken. Onze ervaring is dat een ander of extra dagdeel komen, geen wen problemen oplevert. Dit komt mede doordat een pedagogisch medewerker op alle dagdelen werkzaam is en dus een bekend gezicht.

2.1.7 De groepsindeling

Naast de individuele belangen van het kind, draagt het groepsbelang ook bij aan onze pedagogische doelen. De pedagogisch medewerkers geven de kinderen de gelegenheid zich individueel te ontwikkelen en biedt daar alle voorwaarden en tegelijkertijd is een kind een sociaal persoon en gericht op anderen. Op 't Beldertje heeft het kind te maken met een groep of meerdere groepen (afhankelijk van het dagdeel/dagdelen dat uw kind komt). Er wordt telkens gekeken naar de samenstelling van de groep, die gebaseerd is op de behoefte van individuele kinderen. De groepen zijn maximaal 16 peuters groot, variërend in de leeftijd van 2 tot en met vier jaar, en de verhouding van beroepskracht-kind is 1 op max. 8 of 2 op max. 16.

Procedure SPGG			
ID nr: 011	Versie: 5.0	versiedatum: 01-01-2018	Pagina 10 van 16

't Beldertje is elke ochtend geopend en ouders hebben bij ons in principe de keuze welk dagdeel of dagdelen hun kind komt.

De dinsdag, donderdag en vrijdag ochtend zijn de zogenaamde VVE dagdelen. Op deze dagdelen kunnen peuters aanwezig zijn die een mogelijke taalachterstand hebben en worden op deze dagdelen extra begeleidt door VVE gecertificeerde leidsters.

2.1.8 Dagritme

Indeling van de ochtend:

- Kinderen brengen: 8:30 – 8:45 uur;
- Vrij spelen of een creatieve activiteit;
- De kring;
- Eten en drinken aan de tafel;
- Vrij spelen of een gezamenlijke activiteit;
- Evt. buiten spelen;
- Kinderen ophalen: 11:45 – 12:00 uur

De kring

Elk kind pakt zelf een stoeltje en samen maken we een kring. In de kring worden nieuwe kinderen voorgesteld aan de groep. We starten de kring met een liedje en heten elkaar goedemorgen. De kring wordt gebruikt om een activiteit te doen, voor te lezen, verjaardag te vieren en om een gesprekje te voeren. Dit gesprekje gaat vaak over kleine dingen: hoe is de vakantie geweest, een kind heeft nieuwe schoenen (welke kleur schoenen heb jij, hebben ze een rits, klittenband of veters e.d.). Met deze gesprekjes wordt de peuter de gelegenheid gegeven om iets te vertellen, maar ook naar elkaar te luisteren. Wil een kind nog niet in de kring zitten, dan maakt de pedagogisch medewerker daar geen punt van. Het kind moet dan wel rustig zijn, omdat de kring voor de kinderen veel van hun concentratie kost en lawaai leidt ze dan te veel af. Het kind gaat na verloop van tijd vanzelf ook in de kring zitten. De kring eindigt altijd met hetzelfde liedje, zodat de kinderen weten dat de kring is afgelopen.

2.1.9 Ruimte indeling

Ons gebouw is zodanig ingericht dat zowel het individuele kind als de groep in staat wordt gesteld hun wensen en belangen te realiseren. De pedagogisch medewerkers kunnen naar eigen inzicht flexibel omgaan met de inrichting en het gebruik van de ruimten. De groepsruimten zijn verzorgd, overzichtelijk en niet te vol. In een groepsruimte zijn aparte hoekjes gemaakt, waardoor kinderen ongestoord kunnen spelen met datgene wat zij leuk vinden. In de hal mag ook gespeeld worden.

Er is een huishoek, autohoek en bouwhoek waarbij de kinderen hun fantasie kunnen gebruiken en de knutselhoek is om de fijne motoriek te ontwikkelen.

Tevens hebben we een 'snoezelruimte'. Dit is een ruimte waar peuters zich kunnen terugtrekken en waar boekjes 'gelezen' kunnen worden.

Onze buitenruimte biedt enorm veel uitdagingen. Zo loopt er een cirkelvormig pad door het gras heen waarop kinderen kunnen leren fietsen. Kinderen durven al snel zonder zijwieltjes te fietsen want bij een stuurfout komen ze in het zachte gras terecht.

Bij mooi weer zijn we de hele ochtend buiten en verrichten we daar ons dagprogramma.

Procedure SPGG			
ID nr: 011	Versie: 5.0	versiedatum: 01-01-2018	Pagina 11 van 16

2.1.10 Spelmateriaal

Jonge kinderen ontwikkelen zich vooral door middel van spel. Het spel is hoofdzakelijk een spontane bezigheid, gebaseerd op de eigen interesse. Het kind beleeft plezier aan het doen en steeds op een andere manier herhalen.

Zowel binnen als buiten is een gevarieerd aanbod van speel- en spelmateriaal aanwezig en ruimte om vrij te bewegen en te spelen. Het spelmateriaal is en wordt bewust aangeschaft. Het moet het kind helpen en stimuleren zich te ontwikkelen. Deze stimulering wordt ondersteund door de pedagogisch medewerkers maar ook doordat een kind andere kinderen ziet spelen. Jonge kinderen hebben vaak wel een meespelende volwassene nodig om zich wat langer op het spel te kunnen concentreren. Al het speelgoed heeft een vaste plaats zodat het kind het zelfstandig kan pakken en ook weer opruimen.

- Voor fantasie/rollenspel is aanwezig: doktersspullen, keukenspullen, poppen en poppenwagens, speelgoed boerderijdieren, speelgoed gereedschap en verkleedspullen.
- Voor de grove motoriek: glijbaan en rijdend materiaal; gym materialen zoals gym matten, blokken om op en af te springen, pittenzakken om te werpen/gooien, balanseer stenen en een parachute.
- Voor de fijne motoriek: duplo, kralen rijgen, tekenen, verven, en kleien.
- Voor de cognitieve ontwikkeling: puzzels in allerlei moeilijkheidsgradaties, spelletjes als domino, memory etc.

Na het spelen hoort er ook opgeruimd te worden. Hiervoor geeft de pedagogisch medewerker bepaalde kindjes gerichte opdrachten. Als je van het opruimen ook een spelletje maakt, vinden de kinderen het vaak leuk om te helpen.

Buiten spelen

Buiten zijn allerlei fietsjes, zandspeelgoed, stoepkrijt en (voor in de zomer) badjes en waterspeelgoed. We proberen wanneer het weer dit toelaat zoveel mogelijk naar buiten te gaan. We gaan bewust aan het eind van het dagdeel pas naar buiten zodat de ouders na het opruimen en zand afkloppen, mee naar binnen kunnen lopen. Voor de kinderen is dit heel vertrouwd. Soms zijn we bij heel mooi weer de hele ochtend buiten. Dan vinden de activiteiten allemaal buiten plaats en drinken en eten we ook buiten aan een tafel.

Bij slecht weer zijn er binnen ook fietsjes. We doen ook bewegingsactiviteiten zoals rennen, zang/dansspelletjes, balspelletjes, etc.

De kinderen worden gestimuleerd zelf hun jassen aan te doen. Dan gaan we naar buiten en daar kunnen de kinderen in de zandbak spelen met allerlei zandbakmateriaal als scheppen, emmers, autootjes, zeefjes en vormpjes. Verder kunnen de kinderen fietsen, met de ballen spelen, bij mooi weer met water spelen of met stoepkrijt. Er is ook een speelhuisje, waar de kinderen in kunnen zitten en spelen. Na afloop ruimen we samen op: alle fietsjes en het andere spelmateriaal wordt weer terug naar binnen gebracht. De kinderen mogen helpen wat ze vaak leuk vinden. Het hek is tijdens het buitenspelen dicht en op slot. Wanneer de kinderen buiten spelen en het ophaaltijd is, staat er een pedagogisch medewerker of vrijwilliger bij het hek.

Procedure SPGG			
ID nr: 011	Versie: 5.0	versiedatum: 01-01-2018	Pagina 12 van 16

2.1.11 Activiteiten

Naast dat er veel activiteiten plaatsvinden op de peuterspeelzaallocatie, kan het ook zo zijn dat er activiteiten daarbuiten plaatsvinden. Zo gaan wij 1x per jaar op schoolreis naar het bos van Marienwaardt en 1x per jaar naar de speeltuin in Deil. Hiervan wordt u van te voren op de hoogte gesteld en het liefst willen we dat alle ouders meegaan op schoolreis. De ouders zorgen voor het vervoer middels auto of fiets.

Wanneer er extra peuters meegaan, vallen deze onder de verantwoordelijkheid van ouders. Dit wordt duidelijk aan de ouders verteld.

Daarnaast organiseren wij ook 1x per jaar een activiteit in samenwerking met de basisschool in Tricht. Dit staat in het teken van de Nationale Voorleesdagen. Ook hiervan wordt u van te voren op de hoogte gesteld. Deze activiteiten vinden plaats of op de school of in het dorps huis van Tricht.

Bij een activiteit waarbij meer dan 16 peuters of alle peuters van 't Beldertje zijn uitgenodigd, vallen alleen die kinderen die normaal gesproken dat dagdeel naar de speelzaal zouden komen onder de verantwoording van de pedagogisch medewerksters. Overige peuters worden ingedeeld bij hulpouders. Door de pedagogisch medewerkers wordt aan deze hulpouders medegedeeld dat zij verantwoordelijkheid dragen en peuters waarvan de ouder niet aanwezig is wordt op de hoogte gesteld bij welke ouder zijn of haar peuter is ondergebracht.

2.2 Verzorging

't Beldertje heeft een aparte toiletruimte voor de peuters. Het kind bepaald zelf de frequentie en wordt gestimuleerd tot zelfstandigheid. Kinderen die nog niet zover zijn worden geholpen bij het toiletbezoek. Ook kinderen die luiers om hebben en zelf aangeven dat ze naar het toilet willen, worden gestimuleerd om op het toilet hun behoefte te doen.

Er zijn geen schotten aanwezig of afgesloten toiletjes, zodat kinderen van elkaar leren.

2.2.1 Zindelijk worden

Zodra ouders aangeven met de zindelijkheidsstraining te zijn begonnen wordt het kind extra meegenomen naar het toilet. De ouders dienen schone kleding mee te geven. Reserve kleding is, in geval van een ongelukje, aanwezig.

2.2.2 Eten en drinken

De peuters nemen zelf eten mee, fruit en/of groente. De peuters krijgen aanmaaklimonade van de speelzaal. Twee peuters mogen de bekertjes uitdelen. De pedagogisch medewerkers delen het eten uit. Het leren wachten op elkaar is voor de jongste peuters vaak erg moeilijk. Ook het blijven zitten is vaak moeilijk. Toch probeert de pedagogisch medewerker de kinderen elke keer op hun stoeltje te laten zitten. Na het eten en drinken ruimen de kinderen hun spullen op en wassen de handen.

2.3 Taalbeleid

Op onze speelzaal wordt alleen de Nederlandse Taal gesproken.

Procedure SPGG			
ID nr: 011	Versie: 5.0	versiedatum: 01-01-2018	Pagina 13 van 16

Op onze speelzaal hebben we te maken met de Nederlandse cultuur en andere culturen. Eigen inbreng van ouders is welkom, bijvoorbeeld middels verhalen, liedjes uit het land van herkomst.

2.4 Volgen en signaleren

Sinds het begin van 2015 zijn we gaan werken met het kindvolgsysteem KIJK! Dit systeem helpt bij het in kaart brengen van de ontwikkeling van een kind. KIJK wordt ingezet bij alle kinderen. De gegevens uit KIJK vormen de basis voor uitspraken over de ontwikkeling en bepalen de activiteiten die aangereikt worden. De wijze waarop deze activiteiten worden vormgegeven geven zicht op prestaties waar het kind toe in staat is.

Observeren van de peuters gebeurt continu maar wordt vastgelegd in KIJK op het moment dat de peuter drie jaar wordt en bij 3 jaar en 10 maanden (voor peuters met een VVE indicatie vindt rond 2 ½ jaar de eerste registratie plaats). Na deze twee of drie registratiemomenten van de ontwikkelingsgegevens volgen er 10 minutengesprekken met de ouder(s) door de mentor. De ouder(s) hebben de keus of zij daar behoefte aan hebben. Belangrijk blijft om te beseffen dat kinderen in hun ontwikkeling verrassende sprongen kunnen maken en dat hun ontwikkeling deels onvoorspelbaar blijft.

De pedagogisch medewerkers kunnen lichte opvoedings- en ondersteuningsvragen van ouders rondom hun peuter beantwoorden. Indien daar aanleiding voor is, kunnen de pedagogisch medewerksters zorgdragen voor een gerichte signalering en doorverwijzing (in eerste instantie naar de jeugdverpleegkundige). Een keer per twee maanden komt een jeugdverpleegkundige naar de speelzaal toe en houdt een open spreekuur. Ouders kunnen hier gebruik van maken. Ook de pedagogisch medewerkers kunnen advies inwinnen. Ruim van te voren wordt aangegeven wanneer de verpleegkundige langs komt.

Ongeveer 1x per 2 maanden vindt er overleg plaats tussen de directeur van de SPGG en het team van 't Beldertje. Tijdens dit overleg kunnen de vve kinderen en kinderen waar zorgen over zijn worden besproken. Ook tussendoor vindt overleg plaats tussen de pedagogisch medewerksters over kinderen als de situatie daarom vraagt. Bij zorgen over een kind wordt dit in de eerste plaats met ouders besproken. Indien nodig wordt, met toestemming van ouders, de jeugdverpleegkundige ingeschakeld voor verdere hulp op maat. Ook is er de mogelijkheid om de coach vve van de SPGG mee te laten kijken naar een kind om meer helderheid te krijgen over de situatie. Gegevens over zorgkinderen worden op papier vastgelegd. Indien ouders geen hulpverlening accepteren en het belang van het kind in gevaar komt, wordt met de directeur overlegd wat de vervolgstap is.

Kinderen met een functionele handicap of een lichte problematiek met betrekking tot de sociale integratie zijn welkom, mits er geen ingrijpende aanpassingen in de speelzaal behoeven te worden aangebracht. Voor het gehandicapte kind, maar ook voor zijn niet-gehandicapte groepsgenootjes kan samen opgroeien immers een verrijkende ervaring zijn.

Elk kind een mentor

Aan iedere peuter wordt een mentor toegewezen. Deze mentor is bij voorkeur de pedagogisch medewerkster die een peuter het vaakst ziet waardoor de ontwikkeling van de peuter goed gevolgd kan worden. De mentor is degene die het intakegesprek en vervolgesprekken voert en daarmee het aanspreekpunt voor ouder. Tijdens het intakegesprek wordt aan ouders meegedeeld wie de mentor is en is ook zichtbaar in het ouderportaal. Ook aan het kind wordt verteld dat de mentor iemand is

Procedure SPGG			
ID nr: 011	Versie: 5.0	versiedatum: 01-01-2018	Pagina 14 van 16

waarbij het kind altijd terecht kan met vragen. Ook aan het kind wordt verteld dat de mentor iemand is waarbij het kind altijd terecht kan met vragen.

Kindermishandeling

De pedagogisch medewerkers hebben eind 2017 een cursus gevolgd met betrekking tot de Meldcode kindermishandeling volgens de richtlijnen Brancheorganisatie Kinderopvang.

3 Ouders

De ouders spelen een belangrijke rol binnen onze speelzaal. Zij hebben een voorbeeldrol in de opvoeding van de kinderen. Dit wordt door ons gerespecteerd. Bij verschillen in beleving tussen pedagogisch medewerker en ouder wordt dit in het belang van het kind, bespreekbaar gemaakt met de ouder.

3.1 Contacten met ouders / ouderbetrokkenheid

Het eerste contact vindt plaats tijdens het intakegesprek. De pedagogisch medewerkers nodigen de ouders uit voordat een peuter daadwerkelijk op de peuterspeelzaal start.

Bij deze kennismaking kunnen we de peuter beter leren kennen en door de ouders op de hoogte gebracht worden van eventuele bijzonderheden. Hierbij denken we aan bv. een allergie of chronische ziekte. Daarna is er veelvuldig contact bij het brengen en ophalen van de kinderen. Wanneer daartoe aanleiding bestaat, worden de ouders persoonlijk benaderd voor een gesprek, om in overleg te zoeken naar een oplossing of aanpak voor een gesignaleerd probleem.

We maken gebruik van de 'klasbord app'. Ouders die dit willen kunnen de app downloaden op hun mobiel. De leidsters plaatsen regelmatig foto's en informatieve tekst op deze besloten app.

Af en toe organiseert de speelzaal thema avonden voor ouders, al naar gelang daar vraag naar (en aanbod) is. In het verleden gingen dergelijke avonden over opvoedkunde en voorleesboeken. Ook bij buitenactiviteiten zoals het schoolreisje, hopen we dat veel ouders meegaan.

Tijdens breng- en haalmomenten is het mogelijk om even in gesprek te gaan. Mocht daartoe aanleiding zijn, zal er een afspraak gemaakt worden zodat in alle rust het een en ander besproken kan worden.

Middels o.a. het Boekenpret pakket (gestart in januari 2012) worden de ouders betrokken bij de VVE thema's. De peuters krijgen een voorleesboekje mee en de ouders een begeleidend schrijven met wat van hen verwacht wordt. Een medewerker van de bibliotheek verzorgt sinds 2015 2x per jaar een ouderbijeenkomst waarbij het belang van voorlezen wordt aangegeven. Dit sluit aan op het Puk&Ko thema waar op dat moment mee wordt gewerkt.

3.2 Meepraten en adviseren in de oudercommissie

Onze vestiging heeft een oudercommissie. Zij hebben adviesrecht op diverse terreinen. Het mailadres en reglement zijn op de website terug te vinden.

Procedure SPGG			
ID nr: 011	Versie: 5.0	versiedatum: 01-01-2018	Pagina 15 van 16

3.3 Klachtenregeling

De klachtenregeling staat op onze website beschreven en er kan een klachtenformulier gedownload worden. Uiteraard hopen we dat zodra er iets is waar u mee zit of wanneer u het ergens niet mee eens bent, dit eerst met ons wilt bespreken.

4 Externe contacten

Met alle basisscholen is goed contact en met de basisscholen in Tricht en Buurmalsen in het bijzonder omdat hier veel van onze peuters naar toe gaan.

Tevens onderhouden wij een goed contact met de jeugdverpleegkundigen van de STMR.

4.1 Overdracht naar de basisschool

Wanneer peuters hun peuterspeelzaalperiode afsluiten, heeft de pedagogisch medewerker een eindgesprek met de ouder(s). Tijdens dit gesprek wordt het KIJKformulier met hierop beschreven de ontwikkeling van een peuter, besproken. Het formulier wordt door de pedagogisch medewerkers opgestuurd naar de basisschool waar de peuter naar toe gaat. Uiteraard na goedkeuring van de ouders. De ouders ontvangen eveneens een exemplaar. Zij kunnen een kopie aan de BSO geven waar de peuter eventueel naar toe gaat.

4.2 Deelname aan de brede school

Onze speelzaal neemt nog geen deel aan een Brede School.

4.3 Consultatiebureau en kernteam

De verpleegkundigen van het consultatiebureau zijn ons eerste aanspreekpunt.

Ouders, die problemen ondervinden in de opvoeding e.d., kunnen wij doorverwijzen naar het kernteam van Geldermalsen.

Procedure SPGG			
ID nr: 011	Versie: 5.0	versiedatum: 01-01-2018	Pagina 16 van 16